

Emelt szintű kalkulus, 8. GYAKORLAT - Integrálszámítás - improprius integrálok

Ha $f : (a, b) \mapsto \mathbb{R}$ és ennek $F : (a, b) \mapsto \mathbb{R}$ primitív függvénye folytonosak, de f vagy F vagy (a, b) nem korlátos, akkor

$$\int_a^b f(x) dx = \lim_{x \rightarrow b^-} F(x) - \lim_{x \rightarrow a^+} F(x), \quad \text{ha ez értelmes.}$$

Ha ez véges, akkor a fenti improprius integrált konvergensenek nevezzük.

Két fontos összehasonlító elv abban az esetben, ha $0 \leq g \leq f$:

- Ha $\int_a^b g = \infty$, akkor $\int_a^b f = \infty$ is teljesül; ha $\int_a^b f < \infty$, akkor $\int_a^b g < \infty$ is teljesül.

1. Számítsuk ki a következő improprius integrálokat!

$$\begin{array}{llll} \text{(a)} \int_0^1 \frac{1}{x} dx & \text{(b)} \int_1^\infty \frac{1}{x^2} dx & \text{(c)} \int_0^1 \frac{1}{x^2} dx & \text{(d)} \int_{-1}^1 \frac{1}{x^4} dx \\ \text{(e)} \int_{-\infty}^\infty \frac{1}{1+x^2} dx & \text{(f)} \int_0^\infty e^{-x} dx & \text{(g)} \int_0^\infty x^2 \cdot e^{-x} dx & \text{(h)} \int_{-\infty}^\infty e^{-x} dx \end{array}$$

2. Milyen $k \in \mathbb{R}$ esetén lesz a következő improprius integrál konvergens?

$$\text{(a)} \int_0^1 \frac{1}{x^k} dx \quad \text{(b)} \int_1^\infty \frac{1}{x^k} dx \quad \text{(a)} \int_0^\infty e^{kx} dx$$

3. Döntsük el, konvergensek-e a következő improprius integrálok!

$$\text{(a)} \int_0^1 \frac{e^x}{x} dx \quad \text{(b)} \int_0^1 \frac{1}{\sqrt{x+1}} dx \quad \text{(c)} \int_0^\infty (x^4 + 2) \cdot e^{-x} dx \quad \text{(d)} \int_1^\infty \frac{\ln x}{x^2} dx$$

4. Két tömegpontot szét akarunk választani: egymáshoz érnek, és 1 m távolságra akarjuk őket egymástól elvinni (mondjuk egyenes vonal mentén). Mennyi munkát kell ehhez végeznünk? Legyenek a tömegek M_1 és M_2 , rögzítsük M_1 helyzetét az origóban, és használjuk fel, hogy a köztük ható erő arányos a távolságuk négyzetének reciprokával! Pontos ez a matematikai modell?